

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 15. martā
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2018/0064 (COD)**

**7203/18
ADD 2**

**SOC 145
EMPL 108
MI 180
CODEC 392
IA 68**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Direktors *Jordi AYET PUIGARNAU* kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā

Saņemšanas datums: 2018. gada 13. marts

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN* kungs

---

K-jas dok. Nr.: SWD(2018) 69 final

Temats: KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Eiropas Darba iestādi

---

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2018) 69 *final*.

Pielikumā: SWD(2018) 69 *final*

Strasbūrā, 13.3.2018.
SWD(2018) 69 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai,
ar ko izveido Eiropas Darba iestādi

{COM(2018) 131 final} - {SWD(2018) 68 final}

Kopsavilkuma lapa

Tetekmes novērtējums par priekšlikumu Regulai, ar ko izveido Eiropas Darba iestādi

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums. Risināmā problēma

Darba ņēmēju pārvietošanās brīvība un pakalpojumu brīva aprīte ir svarīgas ES sastāvdaļas. Taču tās ir atkarīgas no skaidri, taisnīgi un efektīvi piemērotiem noteikumiem par pārrobežu darba mobilitāti un sociālā nodrošinājuma koordinēšanu. ES ir izstrādājusi plašu tiesību aktu kopumu, kas reglamentē darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā un noteikumus par sociālā nodrošinājuma koordinēšanu. Ž.K. Junkera vadītā Komisija ir iesniegusi vairākus priekšlikumus par to, kā uzlabot šo tiesisko regulējumu, tostarp priekšlikumu pārskatīt Darba ņēmēju norīkošanas direktīvu un Regulu par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, kā arī *lex specialis* attiecībā uz darba ņēmēju norīkošanu darbā starptautiskā autotransporta nozarē.

Tomēr joprojām ir bažas par atbilstību un efektīvu ES noteikumu izpildi, kas apdraud uzticību un taisnīgumu iekšējā tirgū. Jo īpaši jāizceļ divas problēmas: pirmkārt, neatbilstoša informācija, atbalsts un norādījumi privātpersonām un darba devējiem pārrobežu situācijās; otrkārt, nepietiekama sadarbība starp valstu iestādēm attiecībā uz noteikumu izpildi.

Šā priekšlikuma mērķis ir risināt šādus problēmjaucējumus:

- nepietiekams atbalsts un norādījumi privātpersonām un uzņēmumiem pārrobežu situācijās, tostarp nepilnīga vai sabiedrībai reti pieejama informācija par viņu tiesībām un pienākumiem;
- nepietiekama pieeja informācijai un tās nepietiekama apmaiņa starp valstu iestādēm, kuras ir atbildīgas par dažādām darbaspēka mobilitātes un sociālā nodrošinājuma koordinēšanas jomām;
- nepietiekama valstu iestāžu spēja organizēt sadarbību ar iestādēm pāri robežām;
- vāji kopīgu pārrobežu izpildes darbību mehānismi vai to trūkums;
- pārrobežu mediācijas mehānismu trūkums starp dalībvalstīm visās darbaspēka mobilitātes un sociālā nodrošinājuma koordinēšanas jomās;
- nepietiekama ES līmeņa sadarbība šajā jomā.

ES darbaspēka mobilitātē ir vērojama augšupejoša tendence visā krīzes laikā. Līdz 2017. gadam 17 miljoni iedzīvotāju dzīvoja un strādāja citā dalībvalstī, kas nav viņu valstspiederības valsts. Skaitļi ir gandrīz dubultojušies salīdzinājumā ar situāciju pirms desmit gadiem. No 2010. gada darba ņēmēju norīkošana darbā ir pieaugusi par 68 % līdz 2,3 miljoniem 2016. gadā. 1,4 miljoni ES iedzīvotāju dodas strādāt uz citu dalībvalsti. Ņemot vērā šo situāciju, ir nepieciešama efektīva sadarbība starp valsts iestādēm un saskaņota administratīva rīcība, lai pārvaldītu arvien eiropeiskāko darba tirgu.

Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi

Iniciatīvas vispārīgais mērķis ir palīdzēt stiprināt taisnīgumu un uzticību iekšējam tirgum un atbalstīt darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un pakalpojumu brīvu aprīti. Iniciatīvas konkrētie mērķi ir:

- uzlabot privātpersonu un darba devēju piekļuvi informācijai par viņu tiesībām un pienākumiem darbaspēka mobilitātes un sociālā nodrošinājuma koordinēšanas jomās, kā arī piekļuvi attiecīgiem pakalpojumiem;
- stiprināt operatīvo sadarbību starp iestādēm attiecīgo Savienības tiesību aktu pārrobežu izpildes jautājumos, tostarp kopīgu pārbaužu veicināšanā;
- darboties par vidutāju un veicināt risinājumus strīdu gadījumos starp valstu iestādēm un tādos pārrobežu darba tirgus traucējumu gadījumos kā uzņēmumu pārstrukturēšana, kas skar vairākas dalībvalstis.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Lai gan ES tiesību aktu izpilde joprojām ir valsts iestāžu kompetencē, darba ņēmēju pārvietošanās brīvība, darba ņēmēju norīkošana darbā un sociālā nodrošinājuma koordinēšana pēc definīcijas ir pārnacionāli jautājumi, kuros vajadzīga ES līmeņa rīcība.

--

B. Risinājumi

Apsvērtie leģislatīvie un neleģislatīvie politiskie risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums
--

Tika apsvērti trīs Eiropas Darba iestādes (EDI) politisko risinājumu varianti, kuriem raksturīgs arvien lielāks mērķu vērienīgums: 1) atbalsta risinājums, 2) darbības risinājums un 3) uzraudzības risinājums. Katrā risinājumā ietverti šādi uzdevumi, ko varētu veikt Eiropas Darba iestāde:

- darbaspēka mobilitātes pakalpojumi privātpersonām un uzņēmumiem;
- valsts iestāžu sadarbība un informācijas apmaiņa starp tām;
- atbalsts kopīgām inspekcijām;
- darba tirgus analīze un riska novērtējums;
- atbalsts spēju veidošanai;
- mediācija starp valsts iestādēm;
- sadarbības veicināšana starp attiecīgajām ieinteresētajām personām pārrobežu darba traucējumu gadījumos.

Saistībā ar īstenošanu ir apsvērti šādi risinājumi:

- tiek izveidots Eiropas tīkls, kas koordinē pastāvošās ES darbaspēka mobilitātes struktūras, un Komisija uzņemas jaunus darbības uzdevumus; (1)
- tiek izveidota jauna Eiropas Darba iestāde, kas veic darbības uzdevumus, kas balstās uz pastāvošajām darbaspēka mobilitātes struktūrām; (2)
- tiek izveidota jauna Eiropas Darba iestāde, kas balstās uz jau pastāvošo ES aģentūru nodarbinātības jomā.(3)

Vēlamajā risinājumā apvienots darbības politikas risinājums (2), ko īstenošas jaunā Eiropas Darba iestāde (2). Šāda pieeja ļaus Komisijai saglabāt politisko vadību kopā ar dalībvalstīm kā patlaban, un tādējādi tā atbilst nedelegēšanas doktrīnai.

Darbības politikas risinājums nodrošina vislabāko līdzsvaru starp mērķu sasniegšanu, pozitīvu ietekmi uz valsts iestādēm, ievērojami nepaaugstinot izmaksas darba ņēmējiem un uzņēmumiem, un risinājumam ir spēcīgs ieinteresēto personu atbalsts. Īstenošanas risinājums par jaunas Eiropas Darba iestādes izveidi, balstoties uz pastāvošajām ES līmeņa mobilitātes struktūrām, apvieno darbības uzdevumu efektīvu īstenošanu un atbalstu esošo ES struktūru darbībām, tās pienācīgi racionalizējot un ievērojot subsidiaritātes principu - abus jautājumus, par ko bažas bija paudušas attiecīgās ieinteresētās personas.

Jaunas aģentūras izveidošanai ir vajadzīgs likumdošanas instruments (regula).

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Atbalsta līmenis atšķiras atkarībā no ieinteresētajām personām, pasākumiem un risinājumiem. Pastāv plašs atbalsts labākai informācijas apmaiņai un riska novērtējumam, bet valstu iestādes, kā arī ar darba devēju organizācijas izrāda spēcīgu pretestību pret noteiktām kopīgām pārrobežu inspekcijām, saistošiem lēmumiem vai saistošiem strīdu izšķiršanas mehānismiem. Starptautiskajos autopārvadājumos valsts izpildes iestādes lielāku atbalstu pauž ES līmeņa mehānismam, kas sekmētu noteikumu saskaņotu pārrobežu izpildi. Arodbiedrības atbalsta ES samierināšanas mehānismus. Gan arodbiedrības, gan pilsoņi atbalstītu, ka iestāde izšķir ne tikai valsts iestāžu, bet arī privātpersonu pārrobežu strīdus.

Ar dažiem izņēmumiem — atbalsts jaunas iestādes izveidei ir atkarīgs no tai piešķirtās darbības jomas un izvirzītajiem mērķiem, kā arī no tās iespējamajām izmaksām. Ieinteresētās personas sliecas atbalstīt pastāvošo tīklu un struktūru racionalizēšanas un efektivitātes uzlabošanas risinājumu.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvums no vēlamā risinājuma (ja nav, no galvenajiem risinājumiem)
--

--

Privātpersonu, jo īpaši mobilo darba ņēmēju, ieguvums būs labāka aizsardzība un mazāka pakļautība krāpšanas un ļaunprātīgas izmantošanas riskam, jo īpaši autotransporta nozarē. Papildu ieguvumi izriet no uzlabotām iespējām izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties.

Uzņēmumi, jo īpaši MVU, gūs labumu, pateicoties godīgākai konkurencei un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem, kā arī no mazākas nedrošības par savu situāciju, jo īpaši saistībā ar darba ņēmēju norīkošanu darbā. Tas līdztekus izsmelšākai informācijai var sekmēt viņu lēmumu iesaistīties pārrobežu darījumos.

Valstu iestāžu ieguvums izriet no ciešākas savstarpējas sadarbības un kontroles spējas nolūkā uzlabot noteikumu izpildi. Gaidāms, ka strukturētas sadarbības priekšrocības laika gaitā pieaugs, aizvien vairāk valstu iestādēm nolemjot izmantot pieejamo satvaru.

Plašāki makroekonomiski ieguvumi parasti izrietētu no labākas un taisnīgākas iekšējā tirgus darbības, kas sekmētu vispārīgu godīgu konkurenci un atjaunotu uzticēšanos starp pārvaldes iestādēm.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāda nav, galveno risinājumu izmaksas)

Saskaņā ar vēlamo apvienoto risinājumu Eiropas Darba iestādes ES budžeta kopējās izmaksas pie optimālas attīstības gaitas 2023. gadā tiek lēstas 50,9 miljoni gadā. Ietekmes uz vidi nav.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

Uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem būtu jāizjūt labvēlīga ietekme. Viņiem būtu jāgūst labums no efektīvākas pārvaldes un labākas iekšējā tirgus darbības, jo īpaši, pateicoties labāk nodrošinātiem vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem. Uzņēmumiem, kas ievēro noteikumus, izmaksu nav.

Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm

Ņemot vērā atbalstu priekšlikumam ES budžetā, uz valstu budžetiem būs minimālā ietekme. Nav iespējams precīzi aprēķināt ietekmi uz pārvaldes iestādēm, bet, pamatojoties uz konkrētu gadījumu pētījumiem, paredzams, ka ietekme būs pozitīva, jo labāka noteikumu izpilde ļaus piedzīt iepriekš nesamaksātās sociālās iemaksas.

Cita nozīmīga ietekme

Priekšlikums mudinās racionalizēt dažas no pašreizējām ES mobilitātes struktūrām, proti: i) *EURES* Eiropas Koordinācijas biroju; ii) Samierināšanas padomi Administratīvajā komisijā (AK) sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijai; iii) Revīzijas padomi un iv) AK Tehnisko komisiju; v) Eiropas platformu sadarbības stiprināšanai nolūkā novērst nedeklarētu darbu; vi) ekspertu komiteju par darba ņēmēju norīkošanu darbā; un vii) darbinieku brīvas pārvietošanās tehnisko komiteju. Uzdevumus, ko pašlaik veic šīs struktūras, būtu jāveic Iestādei. Tā vietā EDI varētu attīstīt sadarbību ar trim atlikušajām komitejām darbaspēka mobilitātes un sociālā nodrošinājuma koordinēšanas jomā (Administratīvā komisija un Padomdevēja komiteja) un Padomdevēju komiteju darba ņēmēju brīvas pārvietošanās jautājumos. Autotransporta komiteja arī paliek nemainīga.

D. Turpmākā rīcība

Politikas pārskatīšanas termiņš

Komisija pārskatīs regulas piemērošanu piecus gadus pēc tā stāšanās spēkā saskaņā ar Finanšu regulas prasībām un Labāka regulējuma pamatnostādņēm.